

2008:05/2013/469

REGERINGSKANSLIET

Regelrådet

2013 -11- 27

Remiss

Dnr. 2008:05/2013/469 2013-11-26

L2013/1076/JFS

Landsbygdsdepartementet

Jakt-, fiske- och sameenheten
Dep.sekr. Magnus Petersson
Tel: 08-405 27 84

H2 Gustaf
R 28/1

Förslag om vissa ändringar i fiskerilagstiftningens sanktionssystem

Remissinstanser:

1. Riksdagens ombudsmän JO
2. Hovrätten för Nedre Norrland
3. Göteborgs tingsrätt
4. Kammarrätten i Göteborg
5. Förvaltningsrätten i Göteborg
6. Förvaltningsrätten i Malmö
7. Åklagarmyndigheten
8. Domstolsverket
9. Regelrådet
10. Rikspolisstyrelsen
11. Kustbevakningen
12. Tullverket
13. Länsstyrelsen i Stockholms län
14. Länsstyrelsen i Blekinge län
15. Länsstyrelsen i Västernorrlands län
16. Länsstyrelsen i Hallands län
17. Länsstyrelsen i Norrbottens län
18. Statens jordbruksverk
19. Livsmedelsverket
20. Transportstyrelsen
21. Sveriges Advokatsamfund
22. Företagarna
23. Livsmedelsföretagen
24. Djupfrysingsbyrån
25. Ideella Föreningen Småföretagarnas Riksförbund
26. Transportindustriförbundet
27. Svensk Handel

Postadress
103 33 Stockholm

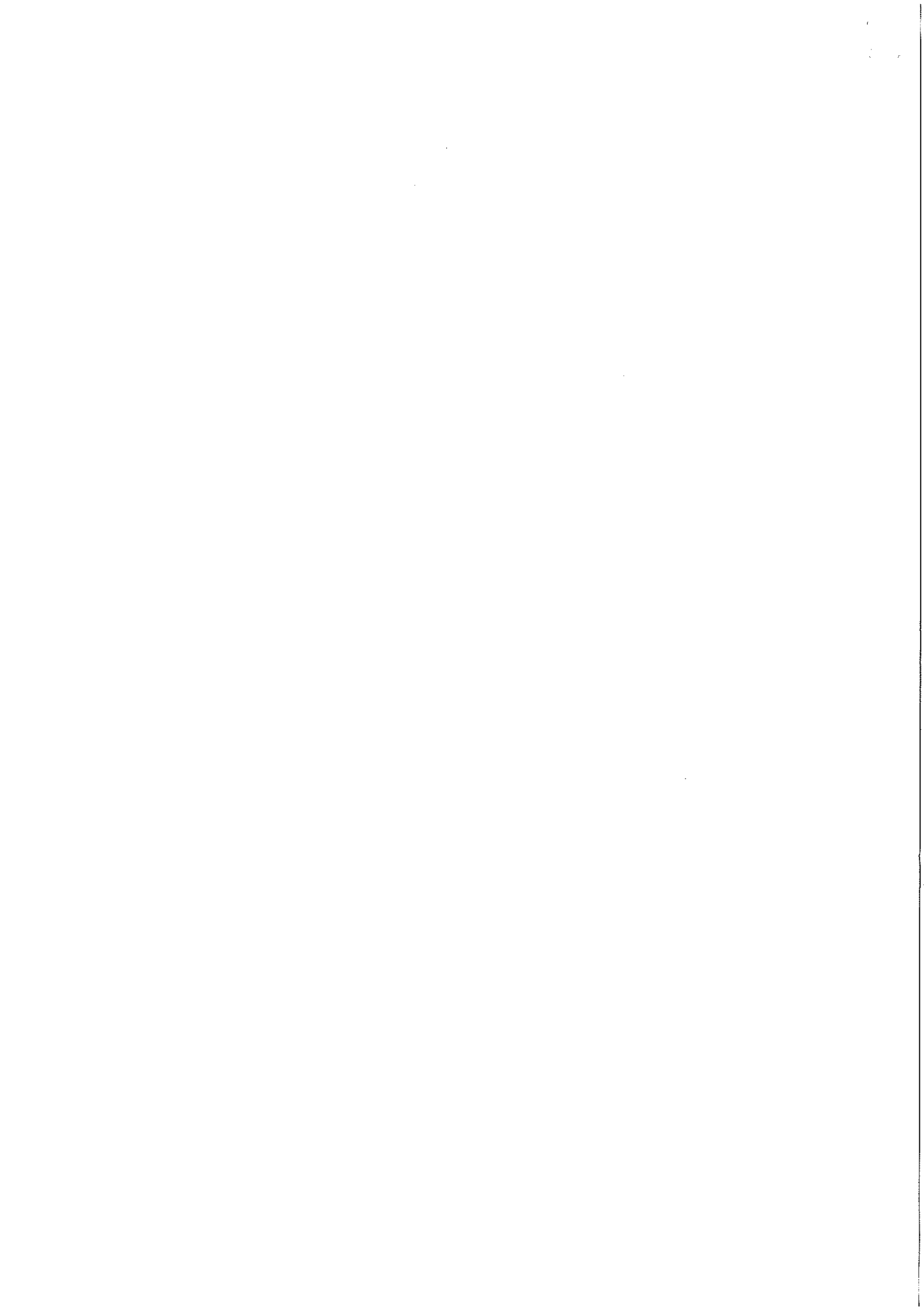
Telefonväxel
08-405 10 00

E-post: l.registrator@regeringskansliet.se

Besöksadress
Fredsgatan 8

Telefax
08-20 64 96

Telex
156 81 MINAGRI S

28. Tullkonsult AB
29. Sveriges Åkeriföretag
30. Sveriges Fiskares Riksförbund SFR
31. Fiskbranschens Riksförbund
32. Sveriges kust- och insjöfiskares organisation SKIFO
33. Hallandsfiskarnas PO
34. Producentorganisationen Gävlefisk
35. Sveriges Fiskares PO
36. Sveriges Pelagiska PO
37. Swedish Pelagic Group PO
38. Sveriges Yrkesfiskares Ekonomiska förening SYEF

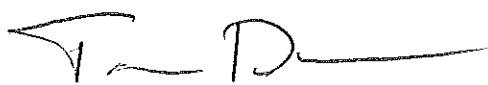
Remissvaren ska vara inkomna till Landsbyggsdepartementet **senast den 31 januari 2014**. Vi ser gärna att ni skickar remissvaren per e-post, helst i både word- och PDF-format till landsbyggsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i skrivelsen.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Vid eventuella frågor avseende remissen kontaktas i första hand departementssekreterare Magnus Petersson.

Tomas Dahlman
Departementsråd

Bilagor

Förslag om vissa ändringar i fiskerilagstiftningens sanktionssystem
Konsekvensbeskrivning

Kopia för kännedom: HaV

2013-03-25

Landsbyggsdepartementet

→MP
post inlämning 130325

REGERINGEN LANDSBYGGDEPARTAMENTET Regeringskansliet
Ink. 2013-03-27
Nr 2013/1076/JFS

Dnr 1221-13

Förslag om vissa ändringar i fiskerilagstiftningens sanktionssystem

1. Förslag

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) föreslår att ändringar så snart som möjligt företas i fiskelagen (1993:787), lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken och bilaga 1 till förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen (fiskeförordningen). Ändringsförslaget, som avser en utvidgad användning av administrativa sanktioner, preciseras närmare i det följande.

2. Bakgrund

Den 1 juli 2008 infördes administrativa sanktioner för överträdelser på yrkesfiskets område. Förslaget innebar att vissa mindre allvarliga överträdelser skulle överföras från det straffrättsliga systemet till ett system med administrativa sanktionsavgifter. I lagstiftningsärendet konstaterades att de överträdelser som skulle föranleda sanktionsavgift skulle vara lätt konstaterbara och inte kräva någon omfattande utredning eller ingående bedömning. Regeringen bemyndigades att meddela närmare föreskrifter dels om vilka överträdelser som skulle föranleda sanktionsavgift, dels om avgiftens storlek. Vidare beslutades att avgiften skulle utgå från en på förhand bestämd taxa, skyldigheten att erlägga avgift skulle bygga på strikt ansvar och beslut fattas av Fiskeriverket och gälla som domstols dom. Bestämmelserna omfattade också bl.a. återkallelse av yrkesfiskelicens och fartygstillstånd.

Fiskeriverket anförde i sitt remissvar till betänkandet som låg till grund för det ursprungliga lagstiftningsförslaget om sanktionsavgiftssystemet, SOU 2007:20 Administrativa sanktioner på yrkesfiskets område, att systemet med administrativa sanktionsavgifter även borde omfatta vissa bestämmelser som riktar sig mot förstahandsmottagare, transportörer och importörer av fiskeriprodukter (Fiskeriverkets dnr 10-02327-2007). Regeringen ansåg dock att utredningens uppdrag hade varit begränsat till yrkesmässigt fiske och till fiske som bedrivs utan yrkesfiskelicens i syfte att sälja fångsten och att underlag saknades för överväganden av sanktionsavgifter för brott av andra aktörer inom fiskerinäringen inom ramen för det aktuella lagstiftningsärendet (prop. 2007/08:107 s. 21).

Införandet av sanktionsavgiftssystemet har enligt HaV:s bedömning lett till ökad förutsebarhet och effektivitet i överträdelsehanteringen. HaV anser dock att fiskelagen och bilaga 1 till fiskeförordningen nu bör ändras så att skyldigheter för

andra aktörer än fiskare, som är verksamma inom fiskeområdet, kan sanktioneras enligt bestämmelserna i bilagan. Vidare bör brott mot bestämmelserna om vägning i EU:s kontrollförordning¹ och genomförandeförordning² samt i kommande reglering i myndighetsföreskrifter på ett tydligt sätt omfattas av straffbestämmelserna.

Utöver reglering avseende kontroll av de aktuella aktörerna bör dessutom överträdelsen att sälja fisk som inte får saluhållas enligt HaV:s föreskrifter omfattas av sanktionssystemet.

Författningsförslag som berör de aktuella frågorna har tidigare lagts i SOU 2010:42, Med fiskevård i fokus – en ny fiskevårdslag och i Ds 2013:11, Ändring i bestämmelser om straff och administrativa sanktioner vid fiske. I sistnämnda promemoria har regeringen föreslagit en förändring av sanktionssystemet, bl.a. genom att en högre maximal sanktionsavgift införs och genom att ökat utrymme ges för differentiering av sanktionsavgifterna i förhållande till om överträdelsen anses mer eller mindre allvarig. Promemorian har remitterats till bl.a. HaV, och myndigheten kommer att lämna remissvar över förslagen senare.

HaV har övervägt att här lämna författningsförslag med utgångspunkt antingen i nu gällande lagstiftning eller utifrån förutsättningen att de ovan nämnda lagändringarna genomförs. För att underlätta beredningen har myndigheten valt att föreslå ändringar i de lag- och förordningsförslag som framförs i SOU 2010:42 och Ds 2013:11.

3. EU-bestämmelser och nationella bestämmelser avseende kontroll av aktörer på fiskeområdet

Huvuddelen av de kontrollåtgärder som gäller inom ramen för EU:s gemensamma fiskeripolitik i kontrollförordningen, genomförandeförordningen och IUU-förordningen³ riktar sig mot fiskare. Det finns i dessa rättsakter dock flera bestämmelser som omfattar skyldigheter för andra aktörer på fiskets område – förstahandsmottagare, transportörer och de som importerar och saluför fiskeriprodukter inom gemenskapen. HaV har som behörig myndighet på området bemyndigande att meddela nationella kompletterande föreskrifter avseende dessa bestämmelser. Så har skett beträffande skyldighet att registrera sig som fångstmottagare samt skyldighet att ge in avräkningsnotor, deklARATIONER om övertagande, transportdokument och fångstintyg. Beträffande kontrollförordningens regelverk om vägning av fiskeriprodukter är förslag till föreskrifter externt remitterade av HaV, men myndigheten avvaktar med beslut till dess kommissionen godkänt av myndigheten föreslagna kontrollplan för vägning av fångst efter transport. Dessa myndighetsföreskrifter, liksom föreskrifter i fråga om spårbarhet, kan väntas bli beslutade under år 2013.

De aktörer och förpliktelser som bör omfattas av den av HaV föreslagna utvidgningen av de administrativa sanktionsbestämmelserna är följande.

¹ Rådets förordning (EG) nr 1224/2009 av den 20 november 2009.

² Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 404/2011 av den 8 april 2011.

³ Rådets förordning (EG) nr 1005/2008 av den 29 september 2008.

- Registrerade köpare (förstahandsmottagare) av fiskeriprodukter, vilka enligt huvudregeln ansvarar för att *vägning av fiskeriprodukter* sker enligt lagstiftningen, att vägningensjournal upprättas (art. 60 i kontrollförordningen och art. 70-71 och 73-74 i genomförandeförordningen samt kommande bestämmelser i myndighetsföreskrifter) och för att *avräkningsnotor och deklARATIONER om övertagande* upprättas och översänds. De ska även *anmäla sig för registrering hos HaV* (se art. 62-67 i kontrollförordningen och 10 kap. 1-5 §§ och 11 kap. 1-7 §§ i FIFS 2004:25⁴).
  - Transportörer, som ansvarar för att *transportdokument* upprättas och översänds, se art. 68 i kontrollförordningen samt 11 kap. 9-11 §§ FIFS 2004:25.
  - Importörer och tullombud, som ansvarar för översändande av *fångstintyg m.m.* i samband med import, samt hantering av intyg om de är godkänd ekonomisk aktör) art 12.4 och 16 i IUU-förordningen och 15 kap. 11 § FIFS 2004:25.
  - Aktörer som inte följer märkningskrav enligt reglerna om spårbarhet (art. 58 i kontrollförordningen samt kommande bestämmelser i myndighetsföreskrifter).
4. Gällande nationell rätt avseende överträdelser av bestämmelser som riktar sig mot andra aktörer på fiskeområdet än fiskare

4.1 Bestämmelser om vägning

I 40 § kap. första stycket fiskelagen anges att den som bryter mot vissa föreskrifter som meddelats med stöd av lagen kan dömas till straff. De kompletterande nationella föreskrifter som föreslagits av HaV beträffande vägning av fiskeriprodukter kommer inte att omfattas av straffbestämmelsen, eftersom myndigheten i det fallet måste använda bemyndigandet att meddela föreskrifter i 5 kap. 7 § fiskeförordningen. HaV bemyndigas där att inom sitt verksamhetsområde meddela föreskrifter som behövs för tillsynen och kontrollen av efterlevnaden av EU-förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken och nationella föreskrifter på området. Detta bemyndigande är inte vidaretransporterat från fiskelagen utan från 2 § lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken.

Brott mot föreskrifter som meddelats med stöd av 5 kap. 7 § fiskeförordningen är straffsanktionerade i 11 § i sistnämnda lag. Enligt den bestämmelsen kan böter eller fängelse utdömas för den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken eller föreskrifter meddelade med stöd av denna lag i fråga om *uppgiftsskyldighet eller kvalitetsnormer eller andra bestämmelser för handeln med fisk och fiskprodukter*. Detta får enligt HaV:s bedömning anses inrymma överträdelser mot bestämmelser att föra vägningensjournal men knappast att helt underlåta vägning av fångst eller att annars genomföra den på ett sätt som inte överensstämmer med EU-regleringen och myndighetens föreskrifter.

---

⁴ Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillskrädd och kontroll på fiskets område.

I 40 § andra stycket fiskelagen regleras vilka överträdelse mot bestämmelser i EU:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken som kan föranleda straff. Vägning av fångst omfattas inte, däremot att "saluhålla fångst i strid mot bestämmelserna". Det är enligt HaV:s mening tveksamt om detta kan anses omfatta vägning.

Sammanfattningsvis kan brott mot nationella föreskrifter avseende uppgiftsskyldighet om vägning leda till straff enligt 11 § lagen om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken. Det är oklart om brott mot vägningsbestämmelserna, vilka inte avser uppgiftsskyldighet, kan anses omfattas av straffbestämmelserna i 40 § andra stycket fiskelagen.

4.2 Bestämmelser om uppgiftsskyldighet för fångstmottagare, transportörer, importörer och tullombud samt aktörer som bryter mot spårbarhetsregleringen

Den som bryter mot EU-bestämmelser på det aktuella området kan dömas för brott enligt 40 § andra stycket fiskelagen.

HaV får enligt 5 kap. 1 § andra stycket fiskeförordningen, för annan verksamhet än sådant fiske som avses i första stycket och inom sitt verksamhetsområde, meddela föreskrifter om att näringsidkare som tar befattning med fisk som omfattas av den gemensamma fiskeripolitiken ska lämna uppgifter om fiskefartyg, fiskeredskap, fiskemetod, fångst, tid och plats för fångsten, omlastning, landning, försäljning, inköp, import, export och om andra förhållanden av betydelse för tillämpning av förordningarna.

Vidare har HaV bemyndigande i 5 kap. 7 § samma förordning att inom sitt verksamhetsområde meddela föreskrifter som behövs för tillsynen och kontrollen av efterlevnaden av EU-förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken och nationella föreskrifter på området.

De aktuella bemyndigandena – som får anses heltäckande när det gäller de ifrågavarande skyldigheterna för fångstmottagare m.fl. aktörer - grundar sig på vidaretransporterade bemyndiganden för regeringen i 2 och 3 §§ lagen om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken. Aktuell straffbestämmelse vid brott mot HaV:s föreskrifter är 11 § i denna lag, vilket i förening med 40 kap. andra stycket fiskelagen får anses täcka de skyldigheter som i nu gällande lagstiftning ålagts aktörerna i fråga.

4.3 Bestämmelser om försäljning av fisk för vilken saluförbud råder

Det förekommer att förstahandsmottagare av fisk ertappas med att saluhålla fredade arter eller fisk som omfattas av fiskestopp. Det finns inte någon sanktionsavgift kopplad till förbudet att saluhålla sådan fisk.

Havs- och vattenmyndigheten får besluta föreskrifter för fiskevården som avser förbud att saluhålla fisk. Förbudet mot att saluhålla fisk i 1 kap. 8 § FIFS 2004:36⁵

⁵ Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön.

tar enligt 8 § 1 sikte på *fisk som fångats under tid när förbud mot fiske efter arten råder*. Denna ordalydelse täcker även in fiske efter arter som i fiskerilagstiftningen är fredade utan tidsbegränsning, så som de fredade arterna som räknas upp i 3 kap. 1 § i FIFS 2004:36 och 2 kap. 5 § fiskeförordningen. Att saluföra fredade fiskarter i strid med dessa bestämmelser är straffbart enligt 40 § fiskelagen och kan medföra böter eller fängelse.

FIFS 2004:36 har meddelats med stöd av bl.a. 2 kap. 7 § fiskeförordningen. Denna bestämmelse ger HaV rätt att meddela föreskrifter inte bara för fiskets bedrivande utan också för fiskevården, så som förbud att saluhålla fisk. Bestämmelserna i 1 kap. 8 § FIFS 2004:36 omfattar både yrkesfiskare och fångstmottagare.

Bestämmelser om förbud med handel av vissa fiskarter eller andra vattenlevande blöt- och kräfdjur finns också i artskyddsförordningen (2007:845) och rådets förordning om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem⁶. Förbudet mot att handla med fredade arter är straffsanktionerat genom 29 kap. 2 b § miljöbalken.

HaV kan således i dagsläget anmäla saluhållande av fisk som inte lagligen får fångas till åklagarmyndigheten, som får ta ställning till enligt vilken straffbestämmelse ärendet ska drivas.

5. Behovet av en ändring av sanktionsavgiftssystemet

Som anförts ovan är flertalet av de skyldigheter som kontrollförordningen, genomförandeförordningen och IUU-förordningen ålägger aktörer på fiskeområdet straffrättsligt sanktionerade. Saluhållande av fisk som inte lagligen får fångas är också straffsanktionerat. Systemet är dock inte effektivt i praktiken.

I prop. 2007/08:107 s. 16 redogör regeringen bl.a. för omständigheten att EU-kommissionen haft synpunkter på hur Sverige då hanterat sanktioner av överträdelse på fiskeområdet. Vidare anges att fiskesanktionsutredningen⁷ bekräftar kommissionens bild av ett ineffektivt sanktionssystem där det straffrättsliga förfarandet många gånger varit alltför långdraget och lett till straff i liten omfattning. Polis, åklagare och allmänna domstolar har, enligt redogörelsen, haft begränsade resurser och varit ålagda att prioritera vissa typer av brott framför andra. Överträdelse av fiskerilagstiftningen har vidare inte hört till de prioriterade brotten. Regeringen anförde vidare att ärendena inte sällan lagts ned på grund av preskription eller på grund av att brott inte kunnat styrkas eller ansetts ringa.

HaV anser att dessa överväganden i högsta grad gäller även för de nu aktuella överträdelserna, på kontrollområdet liksom i fråga om förbudet mot försäljning av viss fisk. Idag överlämnas endast mer allvarliga överträdelse till åklagare, efter en bedömning av att det aktuella ärendet bedöms kunna prioriteras av åklagaren bland andra ärenden.

Det bör noteras att inom regelverket för kontroll av fisket har kommissionen fortsatt uppmärksammat avsaknaden av effektiva sanktionsbestämmelser för samtliga aktörer på fiskeområdet. Som framgår av artikel 89 i kontrollförordningen ska

⁶ Rådets förordning (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996.

⁷ SOU 2007:20 Administrativa sanktioner på yrkesfiskets område.

medlemsstaterna se till att lämpliga åtgärder, inbegripet administrativa åtgärder eller straffrättsliga förfaranden i enlighet med nationell rätt, systematiskt vidtas mot fysiska eller juridiska personer som misstänks ha överträtt någon av bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken.

Behovet av en effektivare lagföring av dessa andra aktörer har belysts av kommissionen i samband med dess nyligen genomförda utvärdering av kontrollsystemen i medlemsstaterna vid Nordsjön (8-12 oktober 2012, Mission report SE-E2-2012-03-A). Där konstateras bl.a. i avsnitt 3. Final conclusions, under rubriken "Deficiencies in Swedish control system of marketing and post landing activities":

"There are no administrative sanctions, only criminal proceedings, for delayed or missing sales notes, transport documents or non-compliance with marketing standards. These deficiencies are not in line with Article 89 of the CR "measures to ensure compliance".

Under rubriken "Non-compliance by Sweden to control the marketing and post landing activities" anför:

"Sweden does not enforce failures of marketing rules and post landing activities due to missing follow-up power within national administrative procedure and reluctance of prosecuting authority for starting the criminal investigation. Situation is not in line with art 89 of the CR."

HaV anser sammanfattningsvis, i likhet med vad Fiskeriverket tidigare framfört, att kretsen av de aktörer på fiskeområdet som kan omfattas av sanktionsavgift bör utökas till att omfatta även andra än fiskare.

6. Förslag till författningsändringar

6.1 Vägning av fångst

Som ovan konstaterats nämns inte felaktigt utförd eller utebliven vägning som ett av de förfaranden som kan föranleda straff enligt 40 § andra stycket fiskelagen. Detta är en brist. Även om en lagändring i fiskelagen görs så att regeringen i fortsättningen kan meddela föreskrifter om sanktionsavgifter för överträdelse mot vägningsbestämmelserna, kommer dessa inte kunna omfatta samtliga möjliga överträdelse. Som regeringen konstaterade i prop. 2007:08:107 bör de överträdelse som ska föranleda sanktionsavgift vara lätt konstaterbara och inte kräva någon omfattande utredning eller ingående bedömning.

Det är vidare en brist att överträdelse mot HaV:s föreskrifter om vägning, som bl.a. kommer att reglera innehållet i de provtagningsplaner som myndigheten anmält som en förutsättning för att kunna införa lättnader i vägningsregimen, inte kommer att föranleda straff enligt 40 § första stycket fiskelagen. Föreskrifterna kommer istället omfattas av straffbestämmelsen i 11 § lagen om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken, endast i den mån de rör uppgiftsskyldighet.

Som ovan nämnts väljer HaV, för att underlätta beredningen, att här föreslå ändringar i förslaget till ny fiskevårdslag i SOU 2010:42. HaV anser att motsvarigheten till föreslagna 41 § i den kommande fiskevårdslagen bör utformas

enligt nedan. Både befälhavare och fångstmottagare kan enligt kontrollförelordningens regler ansvara för vägningen beroende på om vägning genomförs ombord eller i land och de föreslagna ändringarna avser att träffa både den som ägnar sig åt yrkesfiske och den som är fångstmottagare. Enligt fiskelagsutredningens förslag till ny fiskevårdslag ska lagen om EG:s förelordningar om den gemensamma fiskeripolitiken upphöra att gälla. Bemyndigandet att meddela förelskrifter om vägning kommer enligt förslaget att finnas för regeringen i 29 § fiskevårdslagen och för HaV (tidigare Fiskeriverket) i 7 § förelordningen om fiskevård. Genom den föreslagna ändringen kommer både nationella förelskrifter om vägning samt EU-förelordningarnas bestämmelser om vägning omfattas av straffbestämelsen. HaV anser att en sammanslagning av de båda lagarna bör genomföras.

Lag xx:xx om fiskevård⁸

<p>41 § till böter döms, om inte annat följer av 44 §, den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot förelskrifter som meddelats med stöd av 29 §, 30 eller 33 §.</p> <p>Till samma straff döms, om inte annat följer av 44 §, den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot EU:s förelordningar om den gemensamma fiskeripolitiken genom</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. otillåtet fiske 2. att i strid mot bestämmelserna behålla eller bearbeta fisk ombord, medföra utrustning ombord, anlöpa eller lämna hamn, hindra kontroll, förvara, lagra, transportera, omlasta, föra i land, föra in i landet eller saluhålla fångst, eller 3. att bryta mot bestämmelser om förvaring av fiskeredskap ombord, om märkning av redskap, om tillhandahållande av hamntjänster, om skyldighet att medföra dokument ombord eller bevara dokument eller information, om angiven maskinstyrka i motorcertifikat eller fiskelicens, om kvalitetsnormer, eller om anmälnings-, rapporterings- eller uppgiftsskyldighet. <p>I ringa fall ska inte dömas till ansvar enligt första eller andra stycket. Har flera medverkat till en gärning som avses i första eller andra stycket, ska 23 kap. 4 och 5 §§ brottsbalken tillämpas, Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer ska i förelskrifter</p>	<p>41 § till böter döms, om inte annat följer av 44 §, den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot förelskrifter som meddelats med stöd av 29 §, 30 eller 33 §.</p> <p>Till samma straff döms, om inte annat följer av 44 §, den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot EU:s förelordningar om den gemensamma fiskeripolitiken genom</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. otillåtet fiske 2. att i strid mot bestämmelserna behålla eller bearbeta fisk ombord, medföra utrustning ombord, anlöpa eller lämna hamn, hindra kontroll, förvara, lagra, transportera, omlasta, föra i land, föra in i landet eller saluhålla fångst, eller 3. att bryta mot bestämmelser om vägning av fångst, om förvaring av fiskeredskap ombord, om märkning av redskap, om tillhandahållande av hamntjänster, om skyldighet att medföra dokument ombord eller bevara dokument eller information, om angiven maskinstyrka i motorcertifikat eller fiskelicens, om kvalitetsnormer, eller om anmälnings-, rapporterings- eller uppgiftsskyldighet. <p>I ringa fall ska inte dömas till ansvar enligt första eller andra stycket. Har flera medverkat till en gärning som avses i första eller andra stycket, ska 23 kap. 4 och 5 §§ brottsbalken tillämpas, Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer ska i förelskrifter</p>
---	---

⁸ Förslag i SOU 2010:42 Med fiskevård i fokus – en ny fiskevårdslag.

ange vilka EU-förordningar som avses i andra stycket och, i fråga om EU-förordningar som gäller i mer än ett år, även ange vilka artiklar som avses.	ange vilka EU-förordningar som avses i andra stycket och, i fråga om EU-förordningar som gäller i mer än ett år, även ange vilka artiklar som avses.
--	--

6.2 Bemyndigandet för regeringen att meddela föreskrifter om sanktionsavgift

Bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om sanktionsavgift bör utvidgas till att omfatta andra aktörer än fiskare. För att underlätta beredningen utgår HaV i förslaget från att de ändringar genomförs som föreslagits i SOU 2010:42 och i Ds 2013:11.

Förslagsvis kan bestämmelsen utformas som följer:

Lag xx:xx om fiskevård⁹

55 § Regeringen får meddela föreskrifter om att den som bedriver yrkesmässigt fiske ska betala en sanktionsavgift om denne bryter mot någon av de föreskrifter eller EU-förordningar som avses i 41 § första eller andra stycket.	55 § Regeringen får meddela föreskrifter om att den som bryter mot någon av de föreskrifter eller EU-förordningar som avses i 41 § första eller andra stycket ska betala en sanktionsavgift.
Avgiftens storlek ska framgå av regeringens föreskrifter. Avgiften ska uppgå till minst 1 000 kronor och högst 30 000 kronor. När regeringen bestämmer avgiftens storlek ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser.	Avgiftens storlek ska framgå av regeringens föreskrifter. Avgiften ska uppgå till minst 1 000 kronor och högst 500 000 ¹⁰ kronor. När regeringen bestämmer avgiftens storlek ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser.
Sanktionsavgiften ska tillfalla staten.	Sanktionsavgiften ska tillfalla staten.

6.3 Förordningsbestämmelserna om sanktionsavgift

HaV föreslår enligt ovan att regeringen bör bemyndigas att meddela bestämmelser om sanktionsavgift för en vidare krets aktörer än tidigare. För att illustrera hur en ändring i fiskeförordningen skulle kunna utformas mot bakgrund av kraven på de aktuella aktörerna i EU-regleringen och myndighetsföreskrifterna har HaV utarbetat ett förslag.

Som ovan anförts har HaV meddelat föreskrifter om avräkningsnotor, deklaration om övertagande, transportdokument och fångstintyg samt om förbud mot saluhållande av fisk. Beträffande vägning och spårbarhet har myndigheten ännu inte meddelat några föreskrifter. Föreskrifter avseende vägning är remitterade

⁹ Förslag i SOU 2010:42 Med fiskevård i fokus – en ny fiskevårdslag.

¹⁰ Förslag i Ds 2013:11 Ändringar i bestämmelser om straff och administrativa sanktioner vid fiske.

men har ännu inte beslutats, i avvaktan på att kommissionen ska godkänna av HaV ingiven kontrollplan. Arbetet kring spårbarhetsreglerna för fiskeriprodukter är nu inriktat på framtagandet av ett nationellt spårbarhetssystem, och myndighetsföreskrifter på spårbarhetsområdet kan förväntas bli beslutade under år 2013. De uppräknade överträdelserna i nedanstående förslag kan därför inte betraktas som komplett.

Regeringen har i Ds 2013:11 föreslagit en förhöjd maximal nivå på sanktionsavgift, att sanktionsavgift ska kunna tas ut enligt en särskild beräkningsgrund och att sanktionsavgiftens storlek bör kunna differentieras i förhållande till överträdelsens grad av allvarighet. För att underlätta beredningen har HaV:s förordningsförslag utarbetats i enlighet med regeringens förslag i Ds 2013:11. HaV:s förslag har utformats med utgångspunkten att ändringarna om förhöjd maximal sanktionsavgift och om en särskild beräkningsgrund införs, eftersom flera av de nu aktuella överträdelserna kan rymma förslagenhet och röra stora värden.

Förordning (xx:xx) om fiskevård, Bilaga 2¹¹

x. Sanktionsavgift ska betalas för överträdelse av

a) artikel 60 i förordning (EG) 1224/2009 och artikel 70-71 och 73-74 i förordning (EG) 404/2011

b) artikel 62-67 i förordning (EG) 1224/2009

c) artikel 68 i förordning (EG) 1224/2009

d) artikel 12, 14 och 16 i förordning (EG) 1005/2008

e) artikel 58 i förordning (EG) 1224/2009

f) Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter, i den mån de rör resurstillträde och kontroll på fiskets område.

Överträdelserna av de bestämmelser som anges i a ska bestå i att

- Underlåta att följa det vägningsförfarande som anges i *FIFS 2004:25 12 kap. 3-6 §§*¹² och i art. 73-74 i förordning (EG) 404/2011
- inte föra vägningsjournal,
- utelämna eller uppgge felaktiga uppgifter i vägningsjournal,
- inte iaktta bestämmelserna om rensning av is
- göra felaktigt avdrag för vikt av vatten och is vid vägning,
- inte översända anmälan om vägning ombord,
- inte lämna meddelande om att i ett enskilt fall avstå från tidigare anmälan om ombordvägning,

¹¹ Förslag i SOU 2010:42 Med fiskevård i fokus – en ny fiskevårdslag.

¹² Ännu ej beslutade föreskrifter.

- att bryta en plombering av fångst.

Överträdelsen av de bestämmelser som anges i b-c ska bestå i att

- inte upprätta avräkningsnota, deklARATION om övertagande eller transportdokument
- inte inneha transportdokument
- inte i rätt tid översända avräkningsnota, deklARATION om övertagande eller transportdokument
- inte översända avräkningsnota, deklARATION om övertagande och transportdokument på det sätt HaV anvisar,
- lämna felaktiga uppgifter eller utelämna uppgifter i avräkningsnota, deklARATION om övertagande eller transportdokument

Överträdelsen som anges i d ska bestå i att

- (Som importör) inte eller inte i rätt tid insända godkänt fångstintyg till den behöriga myndigheten,
- (som godkänd ekonomisk aktör) inte underrätta behörig myndighet om produkternas ankomst eller att underlåta att hålla godkänt fångstintyg och relaterade dokument tillgängliga för granskning

Överträdelsen som anges i e ska bestå i att inte iaktta *kraven för märkning av fiskeriprodukter*.¹³

Sanktionsavgift ska betalas med 2 000 kr.

Om en överträdelse består i att inte alls registrera sig som fångstmottagare hos HaV eller en överträdelse av de bestämmelser som anges i a-c består i att fångst inte rapporterats genom att vägningsjournal, avräkningsnota, deklARATION om övertagande eller transportdokument inte upprättats, art eller fångstmängd felaktigt har utelämnats i dessa dokument, eller art felaktigt redovisats som annan i dessa dokument ska istället sanktionsavgift betalas med en avgift som bestäms av HaV.

En sådan avgift som ska betalas med två gånger den otillåtna fångstens värde, vilket ska beräknas på sätt som anges i *kommande förordning om fiskevård*¹⁴, dock minst med 5 000, 10 000 eller 25 000 kr. Om varken faktiskt försäljningspris eller marknadspris av viss art kan fastställas, ska avgiften motsvara två gånger det senast kända marknadsvärdet för arten.

x. Sanktionsavgift ska betalas för överträdelse av Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter, i den mån de rör förbud mot saluhållande av fisk.

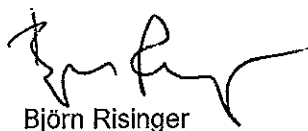
Överträdelsen ska bestå i att saluhålla fisk som fångats under tid när förbud mot fiske efter arten råder.

¹³ Detta får definieras tydligare när HaV meddelat föreskrifter i ämnet.

¹⁴ Motsvarighet till nuvarande bestämmelse om särskild avgift.

Sanktionsavgiften ska bestämmas av Havs- och vattenmyndigheten. En sådan avgift som ska betalas med två gånger den otillåtna fångstens värde, vilket ska beräknas på sätt som anges i *kommande förordning om fiskevård*¹⁵, dock minst med 5 000, 10 000 eller 25 000 kr. Om varken faktiskt försäljningspris eller marknadspris av viss art kan fastställas, ska avgiften motsvara två gånger det senast kända marknadsvärdet för arten.

Denna skrivelse har beslutats av generaldirektören Björn Risinger efter föredragning av verksjuristen Åsa Toll. I den slutliga handläggningen har även chefsjuristen Bengt Högberg och avdelningschefen Johan Löwenadler Davidsson deltagit.

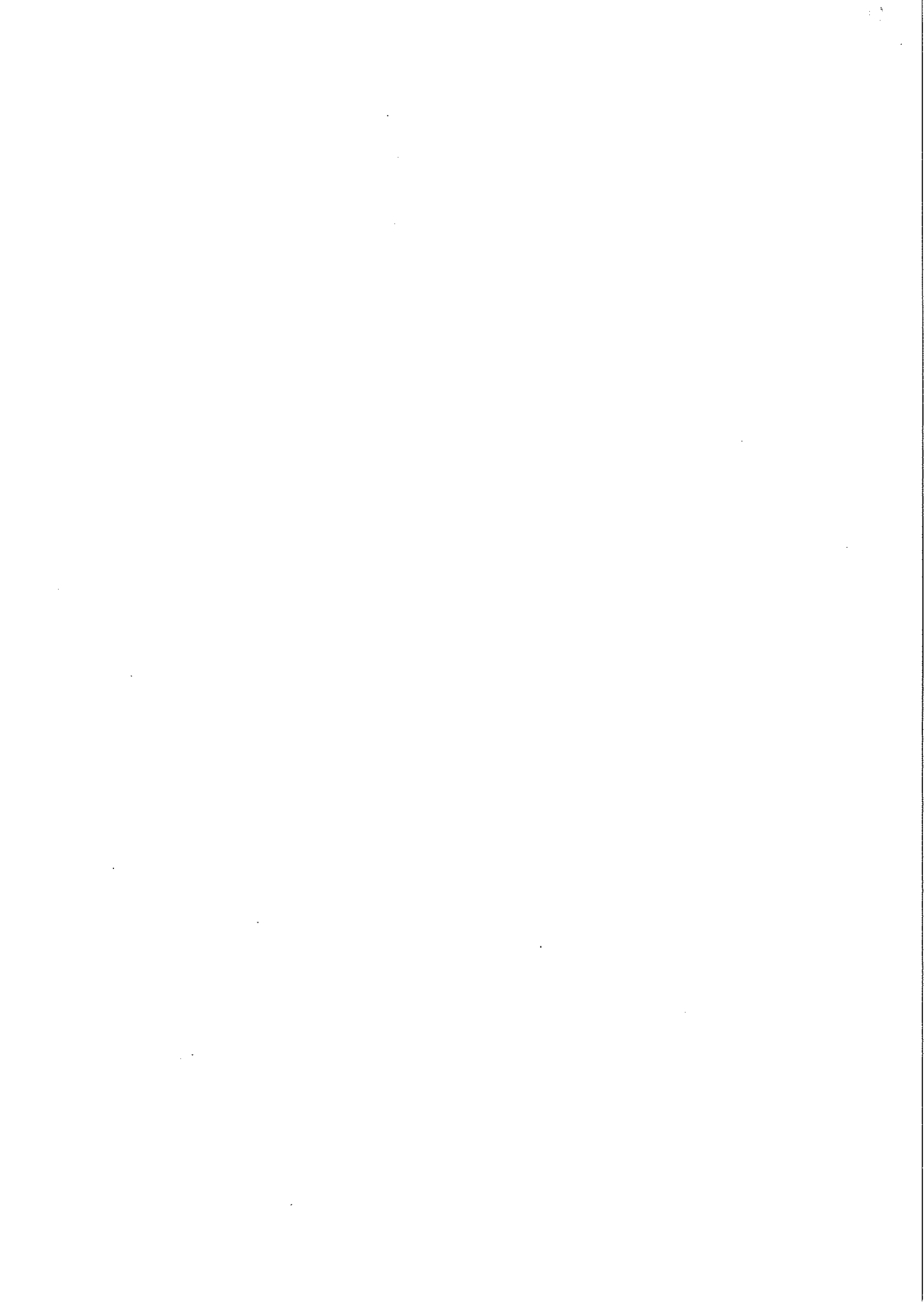
Björn Risinger

Åsa Toll

---

¹⁵ Motsvarighet till nuvarande bestämmelse om särskild avgift.

Ink. 2013-05-21

Konsekvensbeskrivning

Datum
2013-05-21
Handläggare
Åsa Toll

Dnr
1221-13
Dj/ tel
010-698 60 81

Mottagare
Landsbyggsdepartementet
Rättssekretariatet
103 33 Stockholm

Komplettering av förslag om vissa ändringar i fiskerilagstiftningens sanktionssystem - konsekvensbeskrivning

Havs- och vattenmyndigheten har den 25 mars 2013 till Landsbyggsdepartementet gett in en skrivelse med förslag till vissa ändringar i fiskerilagstiftningens sanktionsavgiftssystem. Till komplettering av skrivelsen lämnas på begäran här en konsekvensbeskrivning i samma ärende.

Konsekvenser för aktörer på fiskets område

Förslaget innebär att brott mot bestämmelserna om vägning av fiskeriprodukter på ett tydligare sätt kommer att omfattas av straffbestämmelsen i den föreslagna 41 § fiskevårdslagen. Bestämmelsen kommer att omfatta både yrkesfiskare och fångstmottagare av fisk.

Vidare kommer sanktionsavgiftsbestämmelserna utvidgas, så att överträdelse mot bestämmelser om uppgiftsskyldighet för fångstmottagare, transportörer, importörer och tullombud samt bestämmelser om spårbarhet av fisk, vilka idag är straffbelagda istället kommer att överföras till sanktionsavgiftssystemet.

Även överträdelsen att saluhålla fisk som fångats under tid när förbud mot fiske efter arten råder kommer att omfattas av sanktionsavgiftssystemet vilket påverkar fångstmottagare.

Förslaget kommer att ha negativa konsekvenser endast för dem som åläggs straff eller sanktionsavgift. I förhållande till dagens system får regleringen om nya sanktionsavgiftsbestämmelser dock anses innebära viss lättnad, eftersom det får anses mer ingripande att bli föremål för straffrättsligt förfarande än ett administrativt förfarande. Vidare är sanktionsavgifterna utformade så att de inte ska drabba aktörerna oskäligt hårt.

Genom att fler överträdelse hänförs till sanktionsavgiftssystemet, uppstår sannolikt ökad förutsebarhet för allmänheten eftersom de aktuella överträdelseerna och sanktionsavgiftsbeloppen tydligt framgår i förordning. Genom att överträdelsehanteringen blir tydligare reglerad kan förslagen väntas medföra mindre risk för illojal konkurrens och en bättre beståndssituation för fisken. Detta är omständigheter som kommer aktörerna på fiskeområdet till nytta.

Konsekvenser för Havs- och vattenmyndigheten

Förslaget innebär att Havs- och vattenmyndigheten inte kommer att göra åtalsanmälningar beträffande de överträdelse som ska överföras till sanktionsavgiftssystemet. Däremot kommer myndigheten att få handlägga fler ärenden om sanktionsavgift än tidigare. Det är svårt att bedöma hur stor ökning av antalet ärenden som kan förväntas. Å ena sidan har åtalsanmälningarna beträffande de aktörer som tidigare inte omfattats av sanktionsavgiftssystemet inte varit omfattande. Hittills under år 2013 har två åtalsanmälningar gjorts beträffande fångstmottagare. Å andra sidan kommer överträdelse av föreskrifter avseende

bl.a. vägning av fiskeriprodukter och spårbarhetssystem för fisk medföra sanktionsavgift enligt förslaget. Detta är områden som inte tidigare reglerats och det är svårt att överblicka antalet förväntade överträdelser mot bestämmelserna. Ärendetöknningen blir dock sannolikt kännbar och kostnaderna för myndighetens handläggning av ärenden kommer att öka.

Konsekvenser för polisen och åklagarmyndigheten

Förslaget innebär ett minskat ärendeflöde hos polisen och åklagarmyndigheten eftersom flera överträdelser som idag hanteras inom ramen för det straffrättsliga systemet föreslås överföras till det administrativa sanktionssystemet för hantering av HaV och de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Den föreslagna justeringen av straffbestämmelsen i 41 § fiskevårdslagen, såvitt avser vägning, kommer att medföra att de förfaranden beträffande vägning som inte omfattas av föreslagen ändring i sanktionsavgiftssystemet kommer att hanteras straffrättsligt. Den helt övervägande delen överträdelser mot vägningsbestämmelserna kommer dock hanteras inom ramen för sanktionsavgiftssystemet. Den ökade ärendetillströmningen till polis och åklagare i anledning av föreslagen justering av 41 § i föreslagen fiskevårdslag får därför betraktas som försumbar.

Konsekvenser för de allmänna domstolarna

Måttillströmningen i de allmänna domstolarna vad gäller de nu aktuella måltyperna kan väntas sjunka, eftersom överträdelser som tidigare omfattats av straffrättsligt förfarande föreslås överföras till det administrativa sanktionsavgiftssystemet. Dessa ärenden kommer istället att kunna överklagas till allmänna förvaltningsdomstolar.

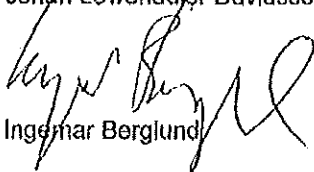
Av de skäl som anförts ovan kan den föreslagna justeringen av straffbestämmelsen i 41 § fiskevårdslagen förväntas medföra en obetydlig ökning i måttillströmning i de allmänna domstolarna.

Konsekvenser för de allmänna förvaltningsdomstolarna

Ärenden om sanktionsavgift på fiskets område kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Eftersom fler överträdelser föreslås överföras till det administrativa sanktionsavgiftssystemet kan en ökad måttillströmning väntas i de allmänna förvaltningsdomstolarna. Ökningen kan dock inte förväntas medföra några beaktansvärda konsekvenser. Som en jämförelse kan nämnas att år 2012 överklagades 19 procent av HaV:s avgjorda sanktionsärenden (17 av 90 ärenden).

Beslut om denna skrivelse har fattats av stf. generaldirektören Ingemar Berglund efter föredragning av verksjuristen Åsa Toll. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit chefsjuristen Bengt Högberg och avdelningschefen Johan Löwenadler Davidsson.

Ingemar Berglund

Åsa Toll

